

Sygn. akt XVII AmE 95/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta de Heij - Kaplińska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Katarzyna Dawejnis

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2014 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

z udziałem zainteresowanych: (...) Company Wizja P.S. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki (...) z siedzibą w K., (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S.

o zawarcie umowy o przyłączenie

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 09 lipca 2010 roku Nr (...) (...) (...)

I. uchyla zaskarżoną decyzję,

II. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. kwotę 688,50 zł (sześćset osiemdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem kosztów postępowania za obie instancje,

III. zasądza solidarnie od (...) Company Wizja P.S. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki (...) z siedzibą w (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. kwotę 688,50 zł (sześćset osiemdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem kosztów postępowania za obie instancje.

SSO Jolanta de Heij - Kaplińska

Sygn. akt XVII AmE 95/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 lipca 2010 r., wydaną na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm., dalej jako (...)) oraz art. 104 i art. 264 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, w sprawie dotyczącej postępowania administracyjnego w przedmiocie rozstrzygnięcia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, sporu pomiędzy (...) Company Sp. z o.o. z siedzibą w K. oraz (...) S.A. z siedzibą w S. a (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. dotyczącego ustalenia treści umowy przyłączenia do sieci elektroenergetycznej Zespołu Elektrowni (...) w S. przy ul. (...) (działki nr (...)), Prezes URE postanowił

1. orzec zawarcie umowy o przyłączenie, o treści określonej w załączniku do decyzji (załącznik stanowił integralną część decyzji),

2. odstąpić od wydania postanowienia w sprawie rozliczenia kosztów postępowania.

Powyższa decyzja została oparta na następujących ustaleniach i rozważaniach:

Dnia 8 czerwca 2004 r. do Prezesa URE wpłynął wniosek Grupy (...) S.A. z siedzibą w P. o rozpatrzenie, w trybie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, sporu z (...) Company Sp. z o.o. z siedzibą w K. oraz (...) S.A. z siedzibą w S. dotyczącego ustalenia treści umowy przyłączenia do sieci elektroenergetycznej Zespołu Elektrowni (...) w S. przy ul. (...). Do wniosku Przedsiębiorstwo energetyczne dołączyło m.in. wydane warunki techniczne przyłączenia oraz „Ekspertyzę wpływu przyłączenia (...) o mocy 21 MV A do sieci 110 kV (linia M. - P.) na pracę i parametry sieci rozdzielczej (...) S.A., Zakładu (...) S.A. i sieci przesyłowej (...) sporządzoną przez Instytut (...).

Wnioski o rozstrzygnięcie przedmiotowego sporu, w trybie art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, złożyły również (...) Company Sp. z o.o. z siedzibą w K. oraz (...) S.A. z siedzibą w S.. Podmioty przyłączane zanegowały w zaproponowanym przez Przedsiębiorstwo energetyczne projekcie umowy o przyłączenie zapisy dotyczące wysokości opłaty przyłączeniowej, wskazując, że „Zgodnie z treścią zaproponowanej umowy całością kosztów budowy przyłącza obciążone zostały przyłączane podmioty (§ 6 pkt 1 - 3 umowy), oprócz tego podmioty te zostały zobowiązane do uiszczenia opłaty przyłączeniowej w wysokości 15 mln złotych (§ 8 umowy). Z treści umowy wynika ponadto, iż opłata przyłączeniowa przeznaczona zostanie na budowę i remont elementów linii napowietrznej 110 kV należącej w całości do (...) S.A. (§ 7 umowy)”. Według ustaleń Prezesa URE, podmioty przyłączane podniosły również, że umowa przewiduje w razie odstąpienia od niej przez przedsiębiorstwo energetyczne możliwość zwrotu podmiotowi przyłączanemu jedynie 1.500 zł, a więc zaledwie 10% kwoty wpłaconej z tytułu opłaty przyłączeniowej. W piśmie z dnia 30 czerwca 2004 r. podmioty przyłączane oświadczyły, iż zamierzają wspólnie występować w postępowaniu administracyjnym.

W toku postępowania przez Prezesem URE podmioty przyłączane zakwestionowały konieczność przebudowy linii 110 kV (linia M. - P.) oraz nie zgłosiły uwag do ww. ekspertyzy wykonanej przez Instytut (...).

W dniu 28 lutego 2005 r. Prezes URE wydał decyzję (...) (...) (...) orzekając zawarcie umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej Zespołu Elektrowni (...) w S.. Wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2006 r. (...) uchylił zaskarżoną decyzję, wskazując, że zachodzi potrzeba określenia według nowych zasad Prawa energetycznego wysokości opłaty przyłączeniowej i dokonania w tym zakresie ustalenia stanu faktycznego. W związku z tym sprawa została ponownie podjęta przez Prezesa URE do rozpatrzenia.

Decyzją z dnia 20 kwietnia 2007 r. Prezes URE orzekł zawarcie między stronami umowy przyłączeniowej. Na skutek odwołania wniesionego przez Przedsiębiorstwo energetyczne wyrokiem z dnia 17 marca 2008 r. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił powyższą decyzję, wskazując (w związku z utworzeniem (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.) na zasadniczą przyczynę, czyli „brak możliwości na etapie postępowania sądowego dokonania zmiany podmiotowej – wstąpienia (...) Spółki z o.o. w P. w miejsce (...) S.A. zarówno do procesu, jako strony powodowej, a w konsekwencji przyjęcia przez nią praw i obowiązków wynikających z umowy, której treść orzeka Prezes Urzędu Regulacji Energetyki”. Apelacja Prezesa URE od ww. wyroku Sądu Okręgowego z dnia 17 marca 2008 r. została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 maja 2009 r.

W dalszej kolejności Prezes URE ustalił, że pismami z dnia 10 czerwca 2009 r. podmioty przyłączane podtrzymały w całości wnioski o rozstrzygnięcie niniejszego sporu oraz wniosły o wezwanie (...) Operator p. z o.o. z siedzibą w P. do udziału w sprawie w charakterze strony.

Zawiadomieniem z dnia 30 września 2009 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. została poinformowana przez Prezesa URE o wstąpieniu do postępowania administracyjnego oraz wezwana do udziału w czynnościach i zapoznania z materiałem dowodowym.

Decyzją z dnia 6 stycznia 2010 r. Prezes URE umorzył postępowanie administracyjne w stosunku do (...) S.A. z siedzibą w P., zaś postanowieniem z dnia 12 stycznia 2010 r. odmówił uwzględnienia wniosku (...) Sp. z o.o. o umorzenie postępowania.

Według ustaleń organu regulacyjnego, warunki przyłączenia zostały wydane przez przedsiębiorstwo energetyczne każdemu z podmiotów przyłączanych w dniu 28 lutego 2003 r.

W postępowaniu administracyjnym ustalono również, że (...) Sp. z o.o. wykonuje zadania operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego od dnia 1 lipca 2007 r. na podstawie decyzji Prezesa URE z dnia 30 czerwca 2007 r. w sprawie wyznaczenia operatora systemu dystrybucyjnego oraz decyzji Prezesa URE z dnia 28 czerwca 2007 r. udzielającej koncesji na dystrybucję energii elektrycznej.

Organ regulacyjny ustalił ponadto, że (...) S.A. na podstawie umowy z dnia 26 czerwca 2007 r., zbyła przedsiębiorstwo Spółki w rozumieniu art. 55¹ Kodeksu cywilnego, związane z dystrybucją energii elektrycznej, zorganizowane jako oddział samodzielnie sporządzający bilans oraz wniosła to przedsiębiorstwo na podstawie umowy zbycia w formie aportu na pokrycie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki (...) Sp. z o.o. Prezes podkreślił, iż przedsiębiorstwo dystrybucyjne przejęło od (...) S.A. zorganizowaną część przedsiębiorstwa „w ruchu” razem z zobowiązaniami, do których należały również warunki przyłączenia, jak i będące w toku wnioski o wydanie warunków przyłączenia oraz zakresy ekspertyz wpływu na (...). Organ ustalił, że zgodnie z porozumieniem z dnia 30 czerwca 2007 r. pomiędzy (...) S.A. a (...) Sp. z o.o. spółki uzgodniły, że (...) Sp. z o.o. będzie zobowiązana za wykonywanie wszelkich zobowiązań względem Państwa w zakresie realizacji umowy. Przejęła również do kontynuacji zamierzenia inwestycyjne wynikające z uzgodnionych z Prezesem URE planów rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną.

Stosownie do ustaleń Prezesa URE, w przedstawionym mu do zaopiniowania Projekcie Planu (...) na lata 2007 – 2009 (...) S.A. podniosła poniesienie nakładów związanych z budową linii napowietrznej 110 kV (...) i wskazała jako planowaną do zrealizowania (...). W kolejnym Projekcie Planu (...) na lata 2008-2011 przedmiotowa farma nie została ujęta.

W ocenie Prezesa URE, spór pomiędzy podmiotami przyłączanymi a przedsiębiorstwem energetycznym, a następnie - przedsiębiorstwem dystrybucyjnym dotyczy ustalenia konieczności dokonania przebudowy linii relacji M. - P. na odcinku 21,728 km i finansowania tego przedsięwzięcia ze środków podmiotów przyłączanych, a więc dotyczy on ustalenia treści umowy przyłączeniowej, w szczególności spornych zapisów dotyczących wysokości opłaty przyłączeniowej. W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji wyrażono stanowisko, iż warunki przyłączeniowe z dnia 28 lutego 2003 r. są nadal obowiązujące.

Zdaniem Prezesa, w przedmiotowej sprawie należy rozróżnić inwestycje prowadzone w celu bezpośredniego przyłączenia odnawialnego źródła energii (farmy wiatrowej) do sieci oraz inwestycje przeprowadzane w sieci przedsiębiorstwa energetycznego w celu zapewnienia spójności działania systemów elektroenergetycznych i skoordynowania ich rozwoju. Wobec tego - w opinii organu regulacyjnego - w przypadku, gdy podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru oraz istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, to koszty związane z przebudową sieci elektroenergetycznej ponosi ten podmiot, do którego sieci zostaje dokonane przyłączenie danego podmiotu. Nie należy bowiem utożsamiać pojęć przyłączenia do sieci i rozbudowy sieci, zwłaszcza w sytuacji, gdy sam ustawodawca wyraźnie je rozróżnił.

Mając na uwadze zarówno obowiązujące regulacje prawne, warunki przyłączenia, wynik Ekspertyzy oraz opinii niezależnego biegłego - Biura Studiów, (...) Prezes URE stwierdził, iż podmioty przyłączeniowe powinny zapłacić opłatę przyłączeniową w wysokości połowy opłaty ustalonej na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia rozumianych jako nakłady poniesione na budowę odcinków sieci służących tylko do przyłączenia. W przedmiotowej sprawie, zdaniem Prezesa, nakłady te obejmują realizację następujących prac:

1. przebudowę linii 110 kV przewodami sektorowymi o przekroju 120 mm² umożliwiającej zasilanie stacji SN/110 kV poprzez wcięcie się w linie 110 kV relacji (...),
2. budowę stacji transformatorowej SN/110kV w układzie H5, a w szczególności: „część liniowa” przedsiębiorstwa dystrybucyjnego w zakresie:
 - 2 kompletnych pól liniowych 110 kV
 - pola sprzęgła,
 - nastawni „części liniowej”,
 - układów automatyki i telemechaniki.

Ostatecznie Prezes URE postanowił przychylić się do wniosku podmiotów przyłączanych oraz orzec zawarcie umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. Zespołu Elektrowni (...) w S. przy ul. (...), na podstawie projektu umowy opracowanego w toku postępowania dowodowego i przekazanego Prezesowi URE w dniu 3 grudnia 2004 r., z uwzględnieniem uwag stron zgłaszanych w toku postępowania administracyjnego.

(decyzja wraz z załącznikiem, k. 3-32 verte).

W dniu 27 lipca 2010 r. odwołanie od powyższej decyzji wniosła (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. (dalej jako (...) Operator), zaskarżając decyzję w całości oraz wnosząc o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości,
2. ewentualnie, w razie nieuwzględnienia powyższego wniosku, o uchylenie decyzji w części wykraczającej poza stwierdzenie bezprawności odmowy przyłączenia do sieci,
3. zasądzenie na rzecz (...) Operator od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wedle norm przepisanych.

Zaskarżonej decyzji zarzucono:

I. naruszenie art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego, w zw. z art. 61 § 2 zd. 2 k.p.a. oraz w zw. z art. 105 § 1 k.p.a. poprzez ich niezastosowanie polegające na:

(i) wszczęciu i prowadzeniu postępowania wobec (...) Operator, mimo braku wniosku (...) Operator lub któregośkolwiek z zainteresowanych o rozstrzygnięcie sporu pomiędzy zainteresowanymi a (...) Operator (wniosek złożony przez zainteresowanych dotyczy rozstrzygnięcia sporu pomiędzy zainteresowanymi a (...) S.A.). oraz nieuzyskaniu zgody strony wymaganej w świetle art. 61 § 2 zd. 2 k.p.a.,

(ii) orzeczeniu zawarcia umowy zobowiązującej do zbycia nieruchomości (por. 9 umowy o przyłączenie), mimo iż art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego nie upoważnia Prezesa URE do orzeczenia umowy tego rodzaju.

II. naruszenie art. 55¹ k.c. poprzez błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że w związku z wniesieniem do spółki (...) aportu w postaci przedsiębiorstwa, na spółkę (...) przeszedł publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie, podczas gdy w świetle przywołanego przepisu zobowiązania nie wchodzi w skład przedsiębiorstwa, zaś norma wynikająca z art. 55⁴ k.c. przewiduje odpowiedzialność nabywcy przedsiębiorstwa wyłącznie za zobowiązania cywilnoprawne,

III. naruszenie art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, poprzez błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że wynikający z tego przepisu publicznoprawny obowiązek zawierania umowy o przyłączenie, dotyczy również przyłączania innych przedsiębiorstw energetycznych – wytwórców,

IV. naruszenie art. 77 § 1 k.p.a. w zw. z art. 75 § 1 k.p.a. w zw. z art. 30 ust. 1 Prawa energetycznego, poprzez ich niezastosowanie, polegające na nieprzeprowadzeniu postępowania dowodowego na okoliczność:

(i) istnienia technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia,

(ii) posiadania przez zainteresowanych tytułu prawnego do korzystania z obiektu przyłączanego. W aktach sprawy brak jest tytułów prawnych do obiektu mającego podlegać przyłączeniu oraz do nieruchomości, na których obiekt ma się znajdować (wymaganych na podstawie § 7 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego). Obiekt, przez który rozumieć należy zespół urządzeń wytwórczych i innych oraz połączenia między nimi (por. § 2 Rozporządzenia Systemowego), nie istnieje. Tytułów prawnych nie mogą stanowić wypisy z rejestru gruntów, tym bardziej że pochodzą one z 30 kwietnia 1999 roku,

(...) określenia nieruchomości, na których zainteresowani planują budowę Zespołu Elektrowni (...) w S., przy czym w treści umowy podano, że na działkach (...) zainteresowani planują budowę zespołu elektrowni wiatrowych, jednakże nie określono, jaki jest podział tych działek pomiędzy zainteresowanych; w konsekwencji nie wiadomo, na których działkach planuje budowę elektrowni Park (...) spółka (...), a na których planowana jest budowa elektrowni Park (...) i Park (...) przez spółkę (...) S.A.,

(iv) możliwości lokalizacji planowanej inwestycji z uwagi na treść dokumentów planistycznych. W aktach sprawy brak jest dokumentów planistycznych potwierdzających dopuszczalność lokalizacji elektrowni na terenach wskazanych przez Wnioskodawcę (art. 7 ust. 8d Prawa energetycznego). Uwzględniając brak mapki lub szkicu spełniających wymogi § 7 ust. 5 Rozporządzenia Systemowego oraz tytułów prawnych nie ma możliwości oceny, czy przedłożona decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu nr (...) wydana dnia 28 czerwca 2000 r. przez Wójta Gminy S. ma jakiegokolwiek znaczenie dla niniejszej sprawy. Decyzja była ważna tylko przez rok,

(v) spełnienia przez zainteresowanych warunków przyłączenia do sieci i odbioru,

(vi) zmian w stanie faktycznym sprawy, jakie nastąpiły od daty sporządzenia warunków przyłączenia oraz ekspertyzy wpływu przyłączenia na krajowy system elektroenergetyczny.

V. naruszenie art. 78 § 1 k.p.a. poprzez jego niezastosowanie, polegające na nieprzeprowadzeniu dowodów na okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, pomimo złożenia wniosków dowodowych przez stronę ((...) Operator),

VI. naruszenie art. 84 § 1 k.p.a., poprzez jego niezastosowanie, polegające na nieprzeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego, mimo że wyjaśnienie sprawy (w tym w szczególności określenie, czy istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia) wymaga wiadomości specjalnych. W aktach sprawy znajduje się jedynie ekspertyza z 2004 roku sporządzona dla sieci (...) S.A., która nie stanowi ekspertyzy biegłego w rozumieniu art. 84 § 1 k.p.a. (nie została opracowana przez biegłego powołanego przez organ) bazująca na nieaktualnych już założeniach, oraz instrukcjach ruchu,

VII. naruszenie art. 487 § 2 k.c. w zw. z art. 353¹ k.c. oraz w zw. z art. 7 ust. 2 Prawa energetycznego, poprzez ich niezastosowanie i orzeczenie wadliwej umowy, która:

(i) narusza zasadę ekwiwalentności, poprzez zobowiązanie (...) Operator do świadczenia niewspółmiernego ze świadczeniem zainteresowanych,

(ii) nie zawiera elementów przedmiotowo istotnych (określonych w art. 7 ust. 2 Prawa energetycznego), tj.

(a) postanowień dotyczących lokalizacji układu pomiarowo - rozliczeniowego i jego parametrów,

(b) postanowień dotyczących warunków udostępnienia przedsiębiorstwu energetycznemu nieruchomości należącej do podmiotu przyłączanego w celu budowy lub rozbudowy sieci niezbędnej do realizacji przyłączenia,

(c) terminu realizacji przyłączenia, oraz

(d) pełnej regulacji odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w tym w szczególności w zakresie odpowiedzialności odszkodowawczej zainteresowanych,

(...) zawiera liczne nieprecyzyjne sformułowania, które w szczególności dotyczą niejasnego zdefiniowania podstawy do obliczenia opłaty za przyłączenie (§ 8 ust. 1 zd. 1 w zw. z § 7 ust. 2 umowy o przyłączenie), braku precyzyjnego określenia nieruchomości, do której nabycia zobowiązuje się (...) Operator (§ 9 ust. 1 umowy o przyłączenie), określenia jedynie „przybliżonych” terminów przyłączenia (§ 14 umowy o przyłączenie), niejasnego pojęcia „termin ważności umowy” (§ 16 umowy o przyłączenie), nieprecyzyjnego zakresu odesłania do stosowania kodeksu cywilnego, które pozostawia wątpliwość, czy umowa wyklucza stosowanie również przepisów bezwzględnie obowiązujących (§ 19 umowy o przyłączenie), nieokreślenie konsekwencji braku jednomyślnej decyzji zainteresowanych w przedmiocie realizacji inwestycji (por. § 5 ust. 4 umowy o przyłączenie, który nakłada na zainteresowanych obowiązek podjęcia „jednomyślnej decyzji”),

(iv) zobowiązuje (...) Operator do „aktualizacji” a więc zmiany treści warunków przyłączenia wydanych przez Grupę (...) S.A.; zgodnie z § 1 umowy o przyłączenie, warunki przyłączenia „stanowią integralną część” umowy, wskutek czego upoważnienie (...) Operator do ich jednostronnej zmiany po orzeczeniu umowy stanowi naruszenie natury stosunku obligacyjnego, który oparty jest na zasadzie autonomii woli;

(v) nie nakłada na zainteresowanych obowiązku uzyskania oraz przedłożenia koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej jako przesłanki koniecznej przystąpienia do realizacji przyłączenia przez (...) Operator,

(vi) narusza wynikające z art. 490 § 1 k.c. prawo strony umowy wzajemnej do wstrzymania się ze spełnieniem świadczenia, jeżeli spełnienie świadczenia przez drugą stronę jest wątpliwe z uwagi na jej stan majątkowy,

(vii) wykonanie tej umowy skutkować będzie naruszeniem przez (...) Operator warunków wykonywania działalności koncesjonowanej w zakresie dystrybucji energii elektrycznej (art. 3 pkt 5, pkt 23 Prawa energetycznego), z naruszeniem zakazu subsydiowania skrośnego (art. 44 ust. 1 i art. 3 pkt 32 Prawa energetycznego) oraz naruszeniem obowiązku równego traktowania odbiorców (art. 3 pkt 21, art. 9d ust. 4 i art. 45 ust. 1 pkt 1 Prawa energetycznego),

Równocześnie na podstawie art. 142 k.p.a. (...) Operator zaskarżył postanowienie Prezesa URE z dnia 12 stycznia 2010 r. w przedmiocie odmowy uwzględnienia wniosku (...) Operator o umorzenie przedmiotowego postępowania, zarzucając zaskarżonemu postanowieniu:

VIII. naruszenie art. 105 § 1 k.p.a. poprzez jego niezastosowanie polegające na odmowie umorzenia przedmiotowego postępowania administracyjnego.

Równocześnie na podstawie art. 142 k.p.a. (...) Operator zaskarżył postanowienie Prezesa URE z dnia 23 lutego 2010 r. w przedmiocie oddalenia wniosków dowodowych (...) Operator (o przeprowadzenie dowodów z oględzin i opinii biegłych), zarzucając zaskarżonemu postanowieniu:

IX. naruszenie art. 77 § 1 k.p.a. w zw. z art. 80 k.p.a. poprzez ich niezastosowanie, polegające na nieprzeprowadzeniu postępowania dowodowego w zakresie koniecznym w celu wyjaśnienia sprawy,

X. naruszenie art. 78 § 1 k.p.a., poprzez jego niezastosowanie polegające na nieuwzględnieniu wniosków dowodowych (...) Operator zawartych w piśmie z dnia 15 lutego 2010 r., mimo że wnioski te dotyczyły okoliczności istotnych dla sprawy,

XI. naruszenie art. 84 § 1 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie, polegające na nieprzeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego, mimo że rozstrzygnięcie sprawy wymaga zasięgnięcia wiadomości specjalnych.

W uzasadnieniu odwołania podniesiono w szczególności, iż w niniejszej sprawie brak jest wniosku o wszczęcie wobec (...) Operator postępowania w trybie art. 8 ust. 1 Pe, mimo że przepis ten nie przewiduje możliwości wszczęcia postępowania z urzędu. Nie występuje w niej również „szczególnie ważny interes strony”, który w świetle art. 61 § 2 k.p.a. pozwalałby wyjątkowo na wszczęcie z urzędu postępowania w sprawie, a której ustawa wymaga wniosku strony. Odwołujący się przedsiębiorca wskazał, że nawet gdyby takie wyjątkowe przesłanki wystąpiły, to w świetle art. 61 § 2 zd. 2 k.p.a. Prezes URE zobowiązany byłby uzyskać zgodę strony, a w razie jej niezyskania umorzyć postępowanie. Ponadto, zdaniem Spółki (...), zaskarżoną decyzją Prezes URE orzekł zawarcie umowy zobowiązującej do zbycia nieruchomości, mimo że przepis art. 8 ust. 1 Pe nie zawiera upoważnienia dla Prezesa do rozstrzygania spraw spornych w przedmiocie zbycia nieruchomości lub zobowiązania się do ich zbycia. Tym samym taka sprawa nie podlegała rozstrzygnięciu przez Prezesa i postępowanie administracyjne w tym zakresie winno zostać umorzone na podstawie art. 105 § 1 k.p.a.

Odnosnie zarzutu naruszenia art. 55¹ k.c. (...) Operator stwierdziła, że przeniesienie przedsiębiorstwa nie powoduje przeniesienia na nabywcę zobowiązań związanych z jego prowadzeniem, gdyż w świetle tego przepisu zobowiązania nie wchodzi w skład przedsiębiorstwa. Zgodnie z art. 55⁴ k.c. nabywca przedsiębiorstwa staje się na mocy prawa solidarnie odpowiedzialny ze zbywcą jedynie za zobowiązania prywatnoprawne wynikłe z jego prowadzenia. Ta solidarna odpowiedzialność nie rozciąga się natomiast na zobowiązania publicznoprawne, zaś obowiązek zawierania umów o przyłączenie, wynikający z art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, ma charakter publicznoprawny. Według Spółki, nie można utożsamiać prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji energii elektrycznej z funkcjami operatora systemu dystrybucyjnego. Samo nabycie przedsiębiorstwa przeznaczonego do prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji energetycznej nie mogło nakładać na (...) Operator obowiązku kontynuacji działalności poprzedniego (...), gdyż tego rodzaju działalność nie wynikała z dysponowania odpowiednim zespołem składników majątkowych, ale z decyzji organu administracji - Prezesa URE. Funkcje (...) zostały powierzone (...) Operator na mocy decyzji Prezesa URE, której adresatem była wyłącznie Spółka.

Uzasadniając zarzut naruszenia art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego (...) Operator podniosła, iż za stanowiskiem, że wynikający z tego przepisu publicznoprawny obowiązek zawierania umowy o przyłączenie dotyczy jedynie przyłączania odbiorców, przemawia zarówno wykładnia gramatyczna (art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego mówi o odbiorze energii przez podmiot przyłączany do sieci oraz o dostarczaniu energii przez operatora systemu dystrybucyjnego; Prawo energetyczne nie określa wprost takiego obowiązku; obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie ma charakter wyjątkowy, zaś wyjątków nie interpretuje się rozszerzająco), wykładnia funkcjonalna (publicznoprawny obowiązek zawierania umowy o przyłączenie wytwórców ma chronić odbiorców; umowy o przyłączenie wytwórców mają charakter bardzo złożony (z uwagi na konieczność przebudowy sieci), zatem muszą być indywidualnie negocjowane; w przypadku przyłączania wytwórców istnieje prawdopodobieństwo, że farma wiatrowa nie rozpocznie produkcji energii), jak i wykładnia systemowa (inne przepisy ustanawiające obowiązek kontraktowania określają przesłanki powstania takiego obowiązku oraz źródła jego finansowania; obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie jest ingerencją w wolności konstytucyjne – wolność prowadzenia działalności gospodarczej oraz prawo własności; de lege lata przyjęcie poglądu o istnieniu obowiązku zawierania umów groziłoby sprzecznością z prawem europejskim).

W odniesieniu do zarzutów dotyczących nieprzeprowadzenia postępowania dowodowego, a zwłaszcza dowodów wnioskowanych przez (...) Operator, odwołująca się Spółka wskazała między innymi, że wbrew wskazaniom (...), zawartym w uzasadnieniu wyroku z dnia 17 marca 2008 r., Prezes URE nie poczynił ustaleń odnoszących się do

określenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa energetycznego warunków, na których powinno nastąpić przyłączenie i oparł się w tym zakresie jedynie na dokumentach sprzed kilku lat. W ocenie (...) Operator, błędny jest pogląd Prezesa URE, iż o istnieniu technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia przesądza fakt wydania warunków przyłączenia. W tym zakresie Spółka stwierdziła, że:

- warunki przyłączenia z 2003 r. nie zostały wydane przez (...) Operator, ale przez inną osobę, nie będącą stroną niniejszego postępowania (Grupę (...) S.A.),

- (...) Operator kwestionuje istnienie technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia, tym samym nie można ich traktować jako okoliczności przyznanej,

- warunki przyłączenia zostały wydane siedem lat temu i nawet Prezes URE uznał je za nieaktualne, skoro nałożył na (...) Operator obowiązek ich aktualizacji (por. § 7 ust. 6 umowy o przyłączenie),

- warunki przyłączenia stanowią dokumenty prywatne, a tym samym stanowią jedynie dowód, że osoba, która je podpisała, złożyła określone oświadczenie (art. 245 k.p.c.), nie stanowią natomiast dowodu okoliczności wymagających wiadomości specjalnych.

Zdaniem (...) Operator, zaskarżoną decyzją Prezes URE orzekł zawarcie umowy o przyłączenie, która jest w sposób oczywisty wadliwa, gdyż narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń stron oraz nie w pełni reguluje odpowiedzialność cywilnoprawną za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy.

(odwołanie, k. 36-66 akt admin.).

Powyższe stanowisko (...) Operator podtrzymała w kolejnych pismach procesowych, tj. w piśmie z dnia 20 grudnia 2010 r. - w którym dodatkowo wskazała, że w niniejszej sprawie winny znajdować zastosowanie przepisy Prawa energetycznego obowiązujące po dniu 11 marca 2010 r. co oznacza, że na zainteresowanych spoczywał obowiązek uiszczenia zaliczki i złożenia odpowiednich dokumentów planistycznych, co jednak nie nastąpiło (k. 109-127) - oraz w piśmie z dnia 19 kwietnia 2011 r. (k. 139-146).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 16 listopada 2010 r. dokonując ponownej analizy akt sprawy oraz argumentów powoda, Prezes URE podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji i wniósł o oddalenie odwołania.

(odpowiedź na odwołanie, k. 92-99 verte).

Powyższe stanowisko zostało podtrzymane w piśmie procesowym datowanym na dzień 18 marca 2011 r. (k. 129-132 verte).

Podmioty zainteresowane, tj. (...) Company Wizja P.S. Sp. z o.o. Sp. komandytowo – akcyjna z siedzibą w K. oraz (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w S., nie wniosły odpowiedzi na odwołanie. (...) Company Wizja P.S. Sp. z o.o. Spółka (...) -akcyjna poinformowała jedynie o przekształceniu ze spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w spółkę komandytowo-akcyjną i zmianie nazwy firmy.

(pismo z 10.04.2012 r., k. 163 akt sądowych).

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił zaskarżoną decyzję

(wyrok, k. 186 akt sądowych).

Na skutek apelacji od powyższego wyroku wniesionych przez Prezesa URE oraz Spółkę (...)S. Sp. z o.o. Sp. komandytowo – akcyjną Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie poczynszy od dnia 21 października 2011 r. i przekazał sprawę tutęjszemu Sądowi do ponownego rozpoznania

(odpis wyroku, k. 361-368 akt sądowych).

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 czerwca 2004 r. do Prezesa URE wpłynęło pismo (...) S.A., informujące o trudnościach związanych z procesem przyłączania do sieci elektroenergetycznej (...) (Park 1), o które ubiega się firma (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. oraz D. (Park 2 i (...)), o które ubiega się firma (...) S.A. z siedzibą w S.

(pismo, k. 8-11 akt admin.).

Wnioskiem, który wpłynął do Urzędu Regulacji Energetyki w dniu 14 czerwca 2004 r., (...) S.A. z siedzibą w S. wystąpiła o nakazanie w trybie art. 8 ust. 1 Pe zawarcia przez Grupę (...) S.A. umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, należących do Spółki ww. elektrowni wiatrowych położonych w miejscowości S., ul. (...), działka (...).

(wniosek, k. 177-179 akt admin.).

Z analogicznym wnioskiem, który wpłynął do (...) w tym samym terminie, wystąpiła (...) Company Sp. z o.o. z siedzibą w K. - obecnie: (...) Company Wizja P.S. Sp. z o.o. Sp. komandytowo – akcyjna z siedzibą w K..

(wniosek, k. 99-101 akt admin.).

Spółka akcyjna (...)S. Sp. z o.o. Sp. komandytowo – akcyjna oświadczyły, że obie mają jednego właściciela i oba parki elektrowni wiatrowych będą przyłączone do tego samego (...)tu.

(oświadczenie, k. 12 akt admin.).

Warunki przyłączenia elektrowni do sieci Grupy (...) S.A. Oddział w S. zostały wydane osobno każdemu z ww. podmiotów przyłączanych w dniu 28 lutego 2003 r. Przedmiotowe warunki były ważne przez okres 2 lat od daty ich wydania. Według warunków, przyłączenie do sieci jest uzależnione zrealizowaniem pełnego zakresu robót, ściśle określonych w warunkach przyłączenia. W warunkach przyłączenia wskazano, między innymi:

- miejsce przyłączenia: linia 110 kV relacji (...),

- miejsce dostarczenia energii elektrycznej (granice stron): zaciski odłączników od strony sprzęgła w polach transformatorowych stacji SN/110 kV.

(warunki (...) (...), k. 14-17 akt admin., k. 33 akt sądowych; warunki (...) (...), k. 18-19 akt admin., k. 34v akt sądowych).

Według „Ekspertyzy wpływu przyłączenia (...) o mocy 21 (...) do sieci 110 kV (linia M. - P.) na prace i parametry sieci rozdzielczej (...) S.A., Zakładu (...) S.A. i sieci przesyłowej (...), autorstwa Zakładu (...) z dnia styczeń 2005, przyłączenie (...) K. do sieci 110 kV (...) nie spowoduje zmniejszenia bezpieczeństwa, niezawodności i jakości pracy sieci rozdzielczej i przesyłowej. W stanie normalnym i stanach pojedynczych wyłączeń (...) K. może pracować bez ograniczeń generacji.

(ekspertyza, k. 26-88 akt admin.).

Decyzją z dnia 28 lutego 2005 r., na podstawie art. 8 ust. 1 Pe, Prezes URE postanowił orzec zawarcie pomiędzy (...) Company Sp. z o.o. oraz (...) S.A. a (...) S.A. umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej Zespołu Elektrowni (...) w S. przy ul. (...) (działki nr (...)), o treści określonej w załączniku do decyzji.

(decyzja wraz z załącznikiem, k. 709-749 akt admin.).

Na skutek odwołania wniesionego od powyższej decyzji przez (...) S.A. z siedzibą w P., wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2006 r. Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił zaskarżoną decyzję.

(odpis wyroku, k. 821 akt admin.).

1 grudnia 2006 r. (...) SA wniosła o umorzenie postępowania administracyjnego z uwagi na wygaśnięcie wydanych 28 lutego 2003 r. warunków technicznych przyłączenia (...) (...) i (...) (...), ponawiając wniosek 5 lutego 2007 r. W pismach datowanych na dzień 11 stycznia 2007 r. Spółki (...) S.A. oraz (...) Company Sp. z o.o. oświadczyły, że podtrzymują w całości wniosek z dnia 8 czerwca 2004 r. o rozstrzygnięcie przez Prezesa URE sporu z (...) S.A. o treść umowy o przyłączenie do sieci.

(wyjaśnienia wnioskodawców, k. 866-875 akt admin.).

Decyzją z dnia 20 kwietnia 2007 r. Prezes URE ponownie orzekł zawarcie między ww. stronami umowy o przyłączenie.

(decyzja wraz z załącznikiem, k. 906-949 akt admin.).

W następstwie odwołania wniesionego od powyższej decyzji przez (...) S.A. z siedzibą w P., wyrokiem z dnia 17 marca 2008 r. Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił zaskarżoną decyzję powołując się na brak możliwości na etapie postępowania sądowego dokonania zmiany podmiotowej, tj. wstąpienia (...) Sp. z o.o. w miejsce (...) SA.

(odpis wyroku, k. 1000-1013 akt admin.).

Apelacja Prezesa URE od ww. wyroku Sądu Okręgowego z dnia 17 marca 2008 r. została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 21 maja

2009 r.

(odpis wyroku, k. 1035-1037 verte akt admin.).

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. powstała 7 grudnia 2006 r. jako spółka zależna (...) SA. i wykonuje zadania operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego na podstawie decyzji Prezesa URE z dnia 30 czerwca 2007 r. ws. wyznaczenia operatora systemu dystrybucyjnego oraz decyzji Prezesa URE z dnia 28 czerwca 2007 r. ws. udzielenia koncesji na dystrybucję energii elektrycznej, od dnia 1 lipca 2007 r.

(okoliczność bezsporna, odpis pełny z rejestru przedsiębiorców KRS, k. 70 akt sądowych).

Umową z dnia 30 czerwca 2007 r. (...) S.A. z siedzibą w P. zbyła zorganizowaną część przedsiębiorstwa związaną z dystrybucją energii elektrycznej – oddziału samodzielnie sporządzającego bilans, jako aport na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. na pokrycie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym tej Spółki. W skład zbywanego oddziału wchodziły m.in. wszelkie prawa i wierzytelności wynikające z zawartych przez (...) S.A. umów związanych z prowadzeniem działalności dystrybucyjnej, w szczególności z umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej oraz umów na świadczenie dostaw i usług.

(umowa, k. 953-987 akt admin.).

W pismach datowanych na dzień 10 czerwca 2009 r. Spółki (...) S.A. oraz (...) Company Wizja P.S. Sp. z o.o. Sp. komandytowo – akcyjna oświadczyły, że podtrzymują w całości złożony Prezesowi URE wniosek z dnia 8 czerwca 2004 r., popierany pismami z dnia 11 stycznia 2007 r., w przedmiocie ostatecznego rozstrzygnięcia sporu z zakładem energetycznym o treść umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej Zespołu Elektrowni (...) w S. przy ul. (...). Wniosły w nich także o zawiadomienie spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. i wezwanie jej do udziału w sprawie w charakterze strony postępowania.

(pisma wnioskodawców, k. 1054-1059 akt admin.).

Zawiadomieniem z dnia 30 września 2009 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. została poinformowana przez Prezesa URE o wstąpieniu do postępowania administracyjnego ws. rozstrzygnięcia sporu dotyczącego ustalenia treści umowy przyłączenia do sieci elektroenergetycznej Zespołu Elektrowni (...) w S. przy ul. (...) oraz wezwana do udziału w czynnościach i zapoznania z materiałem dowodowym.

(zawiadomienie, k. 1078-1079 akt admin.).

Decyzją z dnia 6 stycznia 2010 r. Prezes URE umorzył postępowanie administracyjne w stosunku do (...) S.A. z siedzibą w P., zaś postanowieniem z dnia 12 stycznia 2010 r. odmówił uwzględnienia wniosku (...) Sp. z o.o. o umorzenie postępowania administracyjnego.

(decyzja, k. 1128-1130 akt admin.; postanowienie, k. 1135-1137 akt admin.).

Pismem z dnia 15 lutego 2010 r. (...) Sp. z o.o. złożyło wnioski dowodowe dotyczące ustalenia istnienia obowiązku zawarcia umowy o przyłączenie oraz ustalenie jej treści, które postanowieniem z dnia 23 lutego 2010 r. Prezes URE oddalił. Decyzją z dnia 9 lipca 2010 r. Prezes URE po raz kolejny orzekł zawarcie między stronami postępowania umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej Zespołu Elektrowni (...) w S. przy ul. (...).

(decyzja wraz z załącznikiem, k. 3-32 verte akt sądowych).

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 kwietnia 2012 r. uchylający zaskarżoną decyzję, został uchylony przez Sąd Apelacyjny w Warszawie na skutek apelacji Prezesa URE i (...) Wizja P.S. Sp. z o.o. Sp. komandytowo – akcyjną a postępowanie zniesione począwszy od dnia 21 października 2011 r.

(wyroki, k. 186 akt sądowych, k. 361-368 akt sądowych).

(...) SA został postawiony w stan upadłości likwidacyjnej z dniem 21 października 2011 r.

(odpis pełny i odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców KRS, k. 177-181 akt sądowych).

Postanowieniem z dnia 27 lutego 2013 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie XII Wydział Gospodarczy umorzył postępowanie upadłościowe (...) SA.

(postanowienie z dnia 27 lutego 2013r., k. 423 akt sądowych, notatka urzędowa z dnia 9 stycznia 2014r., k. 448 akt sądowych).

(...) SA w rejestrze przedsiębiorców widnieje w stanie upadłości likwidacyjnej z adresem ul. (...), S.. Komenda Policji S.-P. w odpowiedzi na doręczenie zawiadomienia o terminie rozprawy wskazała, że w S. przy ul. (...) nie ma siedziby firmy (...) SA, a pod podanych adresem prowadzone są prace rozbiórkowe hal przemysłowych.

(odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców KRS, k. 444 akt sądowych, odpowiedź Naczelnika Wydziału Prewencji Komisariatu Policji S.-P. K. w S. z dnia 13 lutego 2014 r., k. 475 akt sądowych).

Powyżej opisany stan faktyczny został ustalony przez Sąd w oparciu o ww. dowody, których wiarygodność i moc dowodowa nie budziły zastrzeżeń.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem postępowania jest żądanie strony urzeczywistnienia normy prawnej ujętej w art. 8 ust. 1 Pe w związku z art. 7 ust. 1 Pe, gdzie konkretnemu żądaniu wnioskodawcy odpowiada publicznoprawny obowiązek przedsiębiorstwa energetycznego, a zatem obowiązek wynikający z ustawowej normy prawnej o charakterze *ius cogens*. Obowiązek tego rodzaju niewątpliwie przewiduje art. 7 ust. 1 Pe. Istotne jest także, że art. 8 ust. 1 Pe umożliwia Prezesowi URE ukształtowanie w drodze decyzji administracyjnej warunków umowy jeszcze nie zawartej, wobec nie dojścia stron tej umowy do porozumienia (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2003 roku, sygn. akt I CK 504/01, niepubl., oraz z dnia 7 października 2004 roku, sygn. akt III SK 56/04, OSNP 2005, nr 12, poz. 181), a także ukształtowania treści umowy w przypadku, gdy przedsiębiorstwo energetyczne kwestionuje istnienie obowiązku zawarcia umowy i na tej podstawie odmawia jej zawarcia, jak również w przypadku, gdy obowiązek zawarcia umowy nie jest kwestionowany, ale strony nie mogą uzgodnić treści przyszłej umowy (vide: wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 listopada 2007 roku, sygn. akt XVII AmE 80/07).

Postępowania prowadzone na podstawie art. 8 ust. 1 Pe w zakresie odmowy zawarcia umowy o przyłączenie dotyczą wyłącznie tych umów, w odniesieniu do których na przedsiębiorstwie energetycznym ciąży publicznoprawny obowiązek ich zawarcia (por. M. Nowaczek-Zaremba, D. Nowak (w:) Z. Muras M. Swora (red.) Prawo energetyczne. Komentarz, Komentarz do art. 7 Prawa energetycznego, Lex 2010). Gdy podmiot zainteresowany przyłączeniem do sieci kwestionuje warunki umowy o przyłączenie do sieci i występuje do Prezesa Urzędu z wnioskiem o rozstrzygnięcia sporu przez wydanie decyzji z art. 8 ust. 1 Pe, Prezes Urzędu zobowiązany jest najpierw ustalić, czy na przedsiębiorstwie energetycznym spoczywał obowiązek zawarcia umowy z art. 7 ust. 1 Pe, a następnie dopiero ocenić, które z postanowień projektu umowy wymagają zmiany.

Zgodnie z treścią art. 8 ust. 1 Pe, w sprawach spornych dotyczących między innymi odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, orzeka Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony. Znamienne z tego punktu widzenia jest sformułowanie przedmiotowej kompetencji Prezesa URE w art. 23 ust. 2 pkt 12 Pe przez jej dokładne skonkretyzowanie jako "rozstrzyganie sporów w zakresie określonym w art. 8 ust. 1". Wykonując kompetencję określoną w art. 23 ust. 2 pkt 12 Pe Prezes URE występuje w tym szczególnym przypadku w pozycji organu rozstrzygającego spór między stronami stosunku zobowiązaniowego i zasadniczo tylko tego stosunku dotyczyć ma rozstrzygnięcie wydawane w trybie art. 8 Pe (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2010 r. III SK 9/10, OSNP 2012/5-6/84).

Podstawą dla wydania decyzji Prezesa URE w oparciu o art. 8 ust. 1 Pe jest zatem „sprawa sporna” pomiędzy stronami będącymi w tym sporze.

Zaskarżona decyzja została wydana 9 lipca 2010 r. na skutek wniosku (...) Company Wizja P.S. Sp. z o.o. Sp. komandytowo – akcyjna i (...) SA podtrzymujących wnioski o rozstrzygnięcie sporu złożony 14 czerwca 2004 r. i wnoszących o wezwanie (...) Sp. z o.o. do udziału w sprawie w charakterze strony.

Już wskazane stanowisko podmiotów przyłączanych świadczy, że (...) Sp. z o.o. nie była z nimi w sporze dotyczącym zawarcia umowy o przyłączenie do sieci. Spółka stała się uczestnikiem tego sporu na skutek wezwania do udziału w sprawie przez Prezesa URE.

Zgodnie z art. 30 § 4 k.p.a. w sprawach dotyczących praw zbywalnych lub dziedzicznych w razie zbycia prawa lub śmierci strony w toku postępowania na miejsce dotychczasowej strony wstępują jej następcy prawni. Co do zasady w toku postępowania administracyjnego mogą pojawić się zmiany podmiotowe wskutek śmierci strony będącej osobą fizyczną lub utraty osobowości prawnej przez osobę prawną albo utraty bytu prawnego przez jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej (państwową i samorządową jednostkę organizacyjną lub organizację społeczną). Zmiany w składzie stron postępowania mogą być ponadto skutkiem zmian w sytuacji prawnej strony postępowania, a w szczególności związanych z przejściem w jego toku praw i obowiązków strony na inne osoby. Sytuacja, w której w miejsce strony postępowania administracyjnego (uczestnika na prawach strony) wchodzi inna osoba, a dotychczasowa strona występuje z postępowania, jest określana w postępowaniu administracyjnym jako następstwo proceduralne.

Można wyróżnić odpowiednio następujące przypadki następstwa proceduralnego: 1) *successio mortis causa*, gdy następstwo proceduralne jako rezultat następstwa prawnego jest skutkiem śmierci osoby fizycznej lub utraty osobowości prawnej (likwidacji) osoby prawnej, lub utraty bytu prawnego przez jednostkę organizacyjną, 2) *successio inter vivos*, gdy następstwo proceduralne jest rezultatem czynności prawnej dotyczącej przedmiotu postępowania, np. sprzedaż nieruchomości, w stosunku do której toczy się postępowanie wywłaszczeniowe.

Przepis art. 30 § 4 k.p.a. reguluje oba przypadki następstwa proceduralnego. W postępowaniu dotyczącym praw zbywalnych w razie zbycia prawa w toku postępowania na miejsce dotychczasowej strony wstępują jej następcy prawni (następstwo proceduralne *inter vivos*). Charakter danego prawa jako zbywalnego bądź niezbywalnego należy oceniać na podstawie jego treści określonej w przepisach prawa materialnego. Z przepisów tych wynika bowiem, czy dane prawo lub obowiązek mogą być przeniesione w drodze czynności prawnej na inną osobę, czy też przeniesienie tego prawa lub obowiązku nie jest dopuszczalne (por. A. Wróbel (w:) M. Jaśkowska, A. Wróbel, Komentarz aktualizowany do ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, LEX/el., 2014).

Postanowienie Prezesa URE o umorzeniu postępowania administracyjnego w stosunku do (...) SA i odmowa uwzględnienia wniosku (...) Sp. z o.o. o umorzenie postępowania z powodu braku sukcesji wskazują, że (i) organ przyjął trwanie „toka postępowania” oraz, że (ii) (...) Sp. z o.o. jest następcą prawnym (...) SA.

(...) Sp. z o.o. powstała w celu realizacji art. 9d ust. 1 ustawy Prawo energetyczne w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2005 Nr 62, poz. 552), która weszła w życie z dniem 3 maja 2005 r. z zastosowaniem przepisów w zakresie dotyczącym obowiązku uzyskania niezależności, pod względem formy prawnej, operatorów systemów dystrybucyjnych od dnia 1 lipca 2007 r.

Przepis art. 9d ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, który zakłada separację operatorów systemu przesyłowego, dystrybucyjnego i systemu połączonych, będących w strukturze przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, w zakresie formy prawnej i organizacyjnej oraz podejmowania decyzji, od innych działalności niezwiązanych z: **1)** przesyłaniem, dystrybucją lub magazynowaniem paliw gazowych, lub skraplaniem gazu ziemnego, lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego w instalacjach skroplonego gazu ziemnego albo **2)** przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej stanowi implementację do polskiego systemu prawnego art. 10 i 15 dyrektywy 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającą dyrektywę 96/92/WE z dnia 26 czerwca 2003 r. (Dz.Urz.U.E.L nr 176, str. 37). Dyrektywa 96/92/WE wchodziła w skład tzw. I pakietu liberalizacyjnego, w ramach którego pojawiły się pierwsze rozwiązania dotyczące unbundlingu.

Termin unbundling (wydzielenie, podział, rozdział) jest powszechnie używany w słownictwie krajowym, w związku z implementacją *acquis communautaire* w dziedzinie energii do prawa krajowego, na potrzeby określenia przemian dotyczących sektora energetycznego i oznacza rozdział działalności przesyłowej oraz dystrybucyjnej od działalności wytwórczej oraz działalności obrotowej. W prawie europejskim wyróżnia się cztery rodzaje rozdziału poszczególnych działalności wykonywanych w ramach przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo: wydzielenie rachunkowe (*accounting unbundling*), funkcjonalne, w tym w zakresie podejmowania decyzji (*functional unbundling*), prawne (*legal unbundling*) oraz własnościowe (*ownership unbundling*) (por. Z. Muras (w:) Prawo energetyczne, Komentarz pod red. Z. Muras, M. Swora, LEX 2010).

W odróżnieniu od dyrektyw I pakietu prawodawca europejski rozszerzył w dyrektywie 2003/54/WE wymóg wydzielenia rachunkowego operatorów przesyłowych lub dystrybucyjnych o wymóg wydzielenia prawnego i funkcjonalnego, polegającego na wydzieleniu operatora w odrębną spółkę, niezależną od innych części przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo oraz zapewnieniu mu niezależności wykonywania działań operatorskich przy wykorzystaniu powierzonych mu sieci. Zgodnie z art. 10 i 15 dyrektywy 2003/54/WE operator systemu przesyłowego i dystrybucyjnego będący częścią przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo musi pozostać niezależny przynajmniej pod względem formy prawnej od innych działalności niezwiązanych z dystrybucją. Celem tak

ukształtowanego rozdziału było doprowadzenie do wykonywania działalności w zakresie przesyłania i dystrybucji przez odrębne w sensie prawnym podmioty. Wydzielenie prawne miało służyć upodmiotowieniu operatorów systemu dystrybucyjnego i przesyłowego (połączonego). Jest to o tyle istotne, że wydzielony prawnie przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą lub zawodową we własnym imieniu (op. cit.).

(...) Sp. z o.o. została założona aktem notarialnym z dnia 7 grudnia 2006 r. (odpis z KRS (...)). Z pełnego odpisu rejestru przedsiębiorców prowadzonego dla (...) Sp. z o.o. nie wynika, aby spółka powstała w wyniku łączenia, podziału lub przekształcenia (...) S.A.

(...) SA jako przedsiębiorstwo energetyczne świadczące usługi w zakresie dystrybucji energii elektrycznej oraz prowadzące obrót tą energią zawiązała spółkę (...) Sp. z o.o. mającą pełnić funkcje operatora systemu dystrybucyjnego. (...) SA w celu wyposażenia (...) Sp. z o.o. w majątek służący prowadzeniu dystrybucji energii elektrycznej wniosła do nowej spółki aport w postaci oddziału (...) SA stanowiącego zorganizowaną część przedsiębiorstwa czym został podwyższony kapitał zakładowy (...) Sp. z o.o. W dniu 30 czerwca 2007 r. miała miejsce umowa zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa – oddziału w rozumieniu art. 55¹ k.c., w którego skład wchodziły w szczególności prawa wymienione w §1 umowy, w tym m.in. „wszelkie prawa i wierzytelności wynikające z zawartych przez (...) SA umów związanych z prowadzeniem działalności dystrybucyjnej, w szczególności z umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, umów na świadczenie dostaw i usług”. (...) Sp. z o.o. oświadczyły w §2 umowy, że w związku ze zbyciem oddziału na (...) Sp. z o.o. przechodzą wszelkie prawa wynikające z umów związanych z prowadzeniem działalności dystrybucyjnej, w szczególności z umów dotyczących dostaw towarów i usług, umów najmu i dzierżawy oraz umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej. Prezes URE wyznaczył (...) Sp. z o.o. operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego na okres od dnia 1.07.2007 r. do dnia 1.07.2017 r.

W doktrynie powszechnie rozróżnia się następstwo prawne pod tytułem szczególnym (sukcesja singularna), które oznacza nabycie indywidualnie oznaczonego prawa lub praw podmiotowych, oraz następstwo prawne pod tytułem ogólnym (sukcesja uniwersalna), które polega na tym, że sukcesor wstępuje w ogół praw stanowiących cały lub część prawnie wyodrębnionego majątku poprzednika. Cechą charakterystyczną sukcesji uniwersalnej jest także to, że dopuszczalna jest ona wyjątkowo i tylko w przypadkach wyraźnie przewidzianych przez przepisy prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2007 r. V CSK 343/07, OSNC 2009/2/34). Z poczynionych rozważań na temat rozdziału prawnego (legal unbundling) oraz dokonany wybór modelu przekształceń (założenie nowej spółki) prowadzi do wniosku, że (...) Sp. z o.o. nie jest następcą prawnym (...) SA. O tym, że nie mamy do czynienia z podziałem spółki na podstawie art. 529 § 1 pkt 4 k.s.h. a z podwyższeniem kapitału zakładowego poprzez wniesienie aportu w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa, w zamian za co (...) SA objęła udziały (...) Operator i w wyniku tej czynności nie powstała „spółka wydzielona”, lecz zorganizowana część przedsiębiorstwa, wypowiedział się również Sąd Najwyższy odmawiając udzielenia odpowiedzi na pytanie prawne (por. postanowienie z dnia 2 lipca 2013 r., III PZP 3/13, www.sn.pl).

Z kolei aby mówić o sukcesji singularnej konieczne jest ustalenie, czy przeszły na (...) Sp. z o.o. prawa wynikające z umów związanych z prowadzeniem działalności dystrybucyjnej, w szczególności z umów dotyczących dostaw towarów i usług, umów najmu i dzierżawy oraz umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej (§2 umowy) oraz czy można mówić o odpowiedzialności solidarnej obu spółek za zobowiązania (...) SA związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa zgodnie z treścią art. 55⁴ k.c. (§1 umowy).

Prezes URE w odpowiedzi na odwołanie wskazał, że (...) Sp. z o.o. przejęła od (...) SA zorganizowaną część przedsiębiorstwa „w ruchu” razem z zobowiązaniami, do których należały również będące w toku postępowania o wydanie warunków przyłączenia do sieci.

Sąd rozpoznający sprawę nie podziela poglądu, że warunki przyłączenia są zobowiązaniem czy to w sferze prawa cywilnego czy w sferze publicznoprawnej. Na gruncie prawa cywilnego zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić (art. 353 k.c.). Źródło określonego zachowania musi wynikać z causa, czy to z czynności prawnej dwustronnej, czynności prawnej jednostronnej (np. przyrzeczenie

publiczne – art. 919 i n. k.c.), czynu niedozwolonego (art. 415 i n. k.c.), bezpodstawnego wzbogacenia (art. 405 i n. k.c.), decyzji administracyjnej, innego zdarzenia (np. orzeczenia konstytucyjne). Na temat charakteru warunków przyłączenia wypowiadają się przedstawiciele doktryny uznając, że można je traktować jako zaproszenie do rokowań (por. J. Pokrzywniak, Umowa o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, gazowej lub ciepłowniczej oraz obowiązek jej zawarcia. Zagadnienia cywilnoprawne, LEX i przedstawione tam poglądy).

W sensie cywilnoprawnym warunki przyłączenia nie rodzą zobowiązań, ani nie kreują obowiązku zawarcia umowy o przyłączenie, lecz jedynie potwierdzają gotowość przedsiębiorcy sieciowego do jej zawarcia na podanych warunkach w okresie ich ważności. Dopiero w nowelizacji z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 21, poz. 104) w art. 7 ust. 8i) wskazano, że w okresie ważności warunki przyłączenia stanowią warunkowe zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej. W ocenie Sądu, owe „warunkowe zobowiązanie” odnosi się tak do samych wymagań ujętych w warunkach przyłączenia, jak i określonych w art. 7 ust. 1 Pe.

Nałożony przepisem art. 7 ust. 1 Pe na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie nie ma charakteru bezwzględnie. Z treści art. 7 ust. 1 Pe wynika, że obowiązek ten powstaje na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Wydanie warunków przyłączenia jest właśnie elementem realizacji obowiązku kontraktowania wynikającego z art. 7 ust. 1 Pe, ale nie przesądza o obowiązku zawarcia umowy.

Sąd uznaje, że nie przeszedł na (...) Sp. z o.o. obowiązek zawarcia umowy z podmiotami przyłączanymi bowiem sukcesja dotyczyła tylko zobowiązań z istniejących umów. Solidarna odpowiedzialność nabywcy ze zbywcą za zobowiązania przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego związane z ich prowadzeniem stanowi przewidziany w k.c. przypadek przystąpienia do długu z mocy ustawy. Przepis art. 55⁴ k.c. musi być wiązany z ogólnymi zasadami prawa zobowiązań, ich wykonywaniem, solidarnością dłużników i zakresem odpowiedzialności (por. W. Katner, (w:) M. Pyziak-Szafnicka Małgorzata (red.) Kodeks cywilny. Część ogólna. Komentarz, LEX, 2009). W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2007 r., V CSK 18/07 (OSP 2008, Nr 9, poz. 97) przyjęto, że sens art. 55⁴ k.c. jest taki, że zobowiązanie, które obciążało tylko zbywcę ex lege rozszerza się na nabywcę przedsiębiorstwa. Odpowiednio, po stronie zarówno zbywcy jak i nabywcy, istnieje obowiązek świadczenia na rzecz wierzyciela. Również w wyroku z dnia 4 kwietnia 2007 r., V CSK 3/07 (M. Prawn. 2007, nr 9, str. 460) Sąd Najwyższy przyjął, że odpowiedzialność nabywcy przedsiębiorstwa oparta jest na konstrukcji przystąpienia do długu, co oznacza, iż odpowiada on solidarnie ze zbywcą za długi związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Odpowiedzialność nabywcy przedsiębiorstwa jest więc następstwem pochodnym pod tytułem szczególnym. Po stronie nabywcy nie powstaje nowy dług wobec wierzyciela zbywcy przedsiębiorstwa, czy też jedynie odpowiedzialność za cudzy dług (zbywcy przedsiębiorstwa). Charakter długu obciążającego nabywcę przedsiębiorstwa nie ulega więc zmianie (por. również wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2010 r., II CSK 2/10, Lex nr 621142 dotyczący skutków nabycia gospodarstwa rolnego w odniesieniu do zobowiązań zbywcy). Zgodnie z art. 55⁴ k.c. nabywca przedsiębiorstwa staje się z mocy prawa solidarnie odpowiedzialny ze zbywcą za zobowiązania prywatnoprawne.

(...) Sp. z o.o. nie jest następcą prawnym (...) SA ani pod tytułem ogólnym, ani szczególnym. Drugim warunkiem zastosowania art. 30 § 4 k.p.a. jest stan sprawy „w toku”.

Przepis art. 61 k.p.a. określa datę wszczęcia postępowania i od tego dnia rozpoczynają bieg terminy załatwiania spraw a strona ma możliwość czynnego udziału w postępowaniu. Celem postępowania administracyjnego jest realizacja normy materialnego prawa administracyjnego wobec określonego podmiotu poprzez ukształtowanie jego sytuacji prawnej. Żądanie wszczęcia postępowania w sprawie administracyjnej jest żądaniem rozstrzygnięcia określonej sprawy z zakresu administracyjnego prawa materialnego i każda decyzja merytoryczna, tj. decyzja rozstrzygająca sprawę administracyjną co do jej istoty, zarazem kończy sprawę administracyjną w danej instancji; każda tego rodzaju

decyzja wywołuje skutki materialnoprawne (ustala sytuację prawną strony) i skutki proceduralne (kończy sprawę w danej instancji). W świetle przepisu art. 104 § 2 k.p.a. można wyróżnić decyzje rozstrzygające sprawę co do jej istoty (w całości lub w części) oraz decyzje kończące sprawę w danej instancji w inny sposób.

Wydana w taki sposób decyzja może uzyskać prawomocność i zakończyć spór między stronami. Inaczej się dzieje, jeżeli strona zaskarży decyzję. Typowym sposobem wzruszenia decyzji jest tryb postępowania odwoławczego uregulowany w przepisach kodeksu postępowania administracyjnego. Organ odwoławczy dokonując przetworzenia wyników kontroli czynności postępowania przed organem pierwszej instancji, stosownie do przepisu art. 138 k.p.a. podejmuje jeden z następujących typów rozstrzygnięć: (1) merytoryczny (art. 138 § 1 pkt 1); (2) merytoryczno-reformatoryjny (art. 138 § 1 pkt 2 ab initio); (3) kasacyjny (art. 138 § 1 pkt 2 in fine oraz 138 § 2, a w wyniku dokonanej w październiku 2010 r. nowelizacji k.p.a. - także art. 138 § 4 tej ustawy). Dwa pierwsze z wyliczonych wariantów rozstrzygnięć sprowadzają się do utrzymania w mocy zaskarżonej decyzji albo jej uchylecia w całości bądź w części i orzeczenia w tym zakresie co do istoty sprawy. Organ odwoławczy uchyla zaskarżoną decyzję w całości lub w części i rozstrzyga sprawę co do istoty, jeżeli dojdzie do przekonania, że zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa. Decyzja jest nieprawidłowa, gdy postępowanie wyjaśniające lub tylko sama ocena zaskarżonej decyzji wykazały, że narusza ona przepisy prawa materialnego albo jest niezasadna (niecelowa, niesłuszna) (por. A. Wróbel (w:) M. Jaśkowska, A. Wróbel, Komentarz aktualizowany do ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, LEX/el., 2014). Wariant rozstrzygnięcia kasacyjnego przybiera postać decyzji uchylającej zaskarżoną decyzję i umarzającej postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części (tzw. decyzja kasacyjna typowa) lub decyzji uchylającej zakwestionowaną odwołaniem decyzję w całości i przekazującej sprawę do ponownego rozpoznania organowi pierwszej instancji. Sądy administracyjne kontrolują decyzje organów administracji pod kątem ich zgodności z prawem materialnym i procesowym, a wyroki mają charakter kasacyjny, a nie reformatoryjny.

Jedynie wyjątki przewidziane prawem uprawniają sądy powszechne do orzekania w sprawach odwołań od decyzji administracyjnych. Uprawnienie takie dla sądów powszechnych asygnowano w sprawach z zakresu ochrony konkurencji, regulacji energetyki, regulacji telekomunikacji i poczty. Sąd powszechny a sądem tym jest SOKiK, który - jak SN ustalił w orzecznictwie - przejmuje sprawę do merytorycznego rozpoznania i nie będąc sądem administracyjnym, rozstrzyga sprawę co do istoty. W związku z tym wyrok Sądu uchylający decyzję regulatora rynku tylko z pozoru - w zakresie samej formuły „uchylecia decyzji” - jest wyrokiem o charakterze kasacyjnym. W rzeczywistości jest to rozstrzygnięcie co do istoty sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2011 r., III SK 8/11, niepublikowane, wyrok Sadu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., III SK 55/10). Wydając orzeczenie o takiej treści sąd udziela ochrony prawnej podmiotowi wnoszącemu odwołanie od decyzji organu regulacyjnego. Uchylenie decyzji oznacza, że decyzja nie znajduje dostatecznych podstaw prawnych, a potrzeba przeprowadzenia nowego postępowania i wydania nowej decyzji pozostawiona jest uznaniu Prezesa Urzędu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991 r., III CRN 120/91, OSNC 1992, Nr 5, poz. 87). W uzasadnieniu wyroku z 19 sierpnia 2009 r., Sąd Najwyższy podkreślił, że uchylenie decyzji w całości powinno nastąpić wówczas, gdy wydanie jej nastąpiło bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa materialnego, jak również wtedy, gdy została ona skierowana do podmiotu niebędącego stroną w sprawie, a także gdy dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną. Podstawą do uchylecia decyzji Prezesa Urzędu jest także potrzeba dokonania w całości niezbędnych dla rozstrzygnięcia sprawy ustaleń (III SK 5/09, OSNP 2011, Nr 9-10, poz. 144).

Wobec brzmienia art. 479⁵³ § 1 i 2 k.p.c. należy przyjąć, że sąd ochrony konkurencji i konsumentów może oddalić odwołanie, zmienić decyzję i orzec co do istoty sprawy, albo wyłącznie uchylić decyzję Prezesa Urzędu. Nie ma natomiast możliwości przekazania mu sprawy do ponownego rozpoznania.

Uchylenie decyzji przez SOKiK nie rodzi skutku ponownego rozpoznawania sprawy przez organ, a za tym wniosek, który był podstawą wszczęcia postępowania zakończonego decyzją nie może wszczynać nowego postępowania po uchyleniu decyzji. To od samego organu będzie zależeć, czy wyda kolejną decyzję, czy też nie podejmie w tym zakresie żadnych czynności (sąd nie może wkraczać w kompetencje Prezesa Urzędu jako organu administracyjnego).

W niniejszej sprawie wniosek z dnia 10 czerwca 2009 r. był nowym wnioskiem zainteresowanych, a nie kontynuacją stanowiska z dnia 14 czerwca 2004 r. Wniosek z dnia 14 czerwca 2004 r. został rozstrzygnięty przez organ decyzją z dnia 28 lutego 2005 r. (...) (...) (...). Prawomocny wyrok SOKiK uchylający decyzję nie oznacza, że ponownie należy rozpoznać sprawę zainicjowaną wnioskiem z dnia 14 czerwca 2004 r., bowiem ta sprawa została prawomocnie rozstrzygnięta przez wyeliminowanie decyzji z obrotu prawnego a nie poprzez przekazanie do ponownego rozpoznania.

Strony dążąc do wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie sporu o odmowę zawarcia umowy o przyłączenie podtrzymując wniosek z 14 czerwca 2004 r. w istocie złożyły kolejny wniosek. Dla niniejszej sprawy oznacza to, że zmiana strony z (...) SA na (...) Sp. z o.o. zakładając istnienie następstwa prawnego nie nastąpiła w toku postępowania wszczętego 10 czerwca 2009 r.

Mając na uwadze skuteczność podniesionego zarzutu naruszenia art. 8 ust. 1 Pe i art. 55¹ k.c. zbędne jest badanie podnoszonych zarzutów odnoszących się do nieprzeprowadzenia postępowania dowodowego i oceny prawidłowości treści umowy o przyłączenie. Sąd jedynie zaznacza, że warunki przyłączenia wydane przez (...) SA nie rodzą żadnych obowiązków dla (...) Sp. z o.o. Projekt umowy opracowany w toku postępowania dowodowego i przekazany Prezesowi URE w dniu 3 grudnia 2004 roku nie może stanowić podstawy do opracowania umowy z (...) Sp. z o.o. z prostego względu – spółka w tej dacie nie istniała i jak powyżej Sąd wywiódł – nie przejęła zobowiązań (...) SA.

Dokonana przez Prezesa URE subsumcja art. 7 ust. 1 Pe nie jest poparta ustaleniami faktycznymi odnoszącymi się do technicznych i ekonomicznych możliwości przyłączenia instalacji zainteresowanych do sieci (...) Sp. z o.o., a jedynie określoną oceną faktu wydania przez (...) SA warunków przyłączenia. Prezes URE przyjął, że o spełnieniu wymienionych w art. 7 ust. 1 Pe warunków przesądza samo wydanie warunków przyłączenia do sieci. Sytuacja niniejsza odpowiada tej, która była podstawą sformułowania istotnych uwag przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 11 kwietnia 2012 roku III SK 33/11 (OSNP 2013/9-10/120). W niniejszej sprawie Sąd Najwyższy uwydatnił konieczność każdorazowej obiektywnej oceny przez Prezesa URE oraz sąd rozpoznający odwołanie od decyzji, czy w konkretnej sprawie rzeczywiście spełnione są przesłanki technicznej i ekonomicznej możliwości przyłączenia. Zdaniem SN wydanie warunków przyłączenia, nie może stanowić regina probationem dla ustalenia stanu faktycznego w celu zastosowania art. 7 ust. 1 Pe. Sąd Najwyższy słusznie zauważył, że takie rozumowanie prowadziłoby do nieuzasadnionego zróżnicowania przedsiębiorców energetycznych. Owo zróżnicowanie sprowadzałoby się do tego że: (i) jeśli przedsiębiorstwo energetyczne wyda wnioskującemu o przyłączenie dokument – warunki przyłączenia wraz z projektem umowy, to w razie ewentualnego sporu, co do treści umowy (np. co do wysokości opłaty przyłączeniowej) Prezes URE, a później SOKiK, rozstrzygając o zawarciu umowy, nie badałby faktycznego istnienia warunków technicznych i ekonomicznych do dokonania przyłączenia, uzna bowiem ten fakt za przyznany (udowodniony) samym wydaniem dokumentu – warunków przyłączenia; (ii) jeśli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi wydania warunków przyłączenia, to w razie skierowania przez zainteresowanego wniosku do Prezesa URE, tenże organ, a później sąd byłby zobligowany do przeprowadzenia dowodów na fakt istnienia bądź braku warunków technicznych i ekonomicznych do realizacji przyłączenia; to z kolei umożliwi przedsiębiorstwu realną obronę, co do braku istnienia warunków do przyłączenia.

Należy również mieć na uwadze, że gdy podmiot zainteresowany przyłączeniem do sieci kwestionuje warunki umowy o przyłączenie do sieci i występuje do Prezesa Urzędu z wnioskiem o rozstrzygnięcia sporu przez wydanie decyzji z art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego, Prezes Urzędu zobowiązany jest najpierw ustalić, czy na przedsiębiorstwie energetycznym spoczywał obowiązek zawarcia umowy z art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, a następnie dopiero ocenić, które z postanowień projektu umowy wymagają zmiany.

Sąd Okręgowy uznając, że nie istniał spór pomiędzy stronami dający Prezesowi URE kompetencje do rozstrzygnięcia i kwalifikujący się do rozstrzygnięcia na podstawie art. 8 ust. 1 Pe, uchylił decyzję na podstawie art. 479⁵³ §2 k.p.c. (...) Sp. z o.o. nie jest stroną, na której ciąży obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie do sieci wywodzony z art. 7 ust. 1 Pe w związku z art. 9d ust. 1 Pe i umową z dnia 30 czerwca 2007 roku.

Uznając odwołującego za wygrywającego sprawę stosownie do przepisu art. 98 k.p.c. związku z art. 98 § 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. zaliczono do niezbędnych kosztów procesu poniesionych przez (...) Sp. z o.o. wynagrodzenie radcy prawnego należne za obie instancje stosownie do § 14 ust. 3 pkt 1 i §12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 490) w wysokości 360 zł i 270 zł oraz opłatę od pełnomocnictwa 17 zł i opłatę od odwołania 100 zł. Zasądzenie kosztów nastąpiło od każdej ze stron, z tym że po stronie zainteresowanych występuje współuczestnictwo co spowodowało solidarne zasądzenie na podstawie art. 105 §2 k.p.c.

SSO Jolanta de Heij - Kaplińska